

Briuselis, 2013 07 11
COM(2013) 521 final

2013/0247 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pratęsti nukrypti leidžiančios nuostatos dėl didesnės bendro finansavimo normos taikymą toms valstybėms narėms, kurios patiria didelių finansinio stabilumo sunkumų.

- **Pasiūlymo pagrindas ir tikslai**

Dėl užsitęsusios finansų ir ekonomikos krizės padidėjo įtampa dėl nacionaliniams finansiniams ištekliams tenkančios naštos, nes valstybės narės laikosi būtinai reikalingos savo finansų konsolidavimo politikos. Todėl itin svarbu užtikrinti maksimalų kaimo plėtros programų įgyvendinimą.

Dažnai programas įgyvendinti sunku be kita ko ir dėl likvidumo problemų, kurias lemia valstybių finansų konsolidavimas. Tai ypač pasakytina apie tas valstybes nares, kurios labiausiai nukentėjo nuo finansų krizės ir gavo finansinę paramą pagal koregavimo programą. Iki šiol septynios šalys gavo finansinę paramą ir su Komisija sutarė dėl makroekonominio koregavimo programų. Tai Kipras, Vengrija, Rumunija, Latvija, Portugalija, Graikija ir Airija (toliau – programos šalys). Vengrija, Rumunija ir Latvija nebevykdo koregavimo programų.

Siekiant užtikrinti, kad šios valstybės narės (arba bet kuri kita valstybė narė, kuriai ateityje pagal šias programas gali būti teikiama parama) ir toliau vietoje įgyvendintų kaimo plėtros programas ir skirtų lėšas pagal projektus, į dabartinį pasiūlymą įtrauktos nuostatos, kurios leistų šioms valstybėms narėms naudoti padidintą bendro finansavimo normą, nekeičiant jų bendrą pagal kaimo plėtros politiką 2007–2013 m. laikotarpiui skirtų asignavimų. Labai sunkioje padėtyje atsidūrusioms valstybėms narėms tai užtikrins papildomus finansinius išteklius ir bus lengviau tęsti programas vietoje.

- **Bendrosios pasiūlymo aplinkybės ir jo srityje galiojančios nuostatos**

Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 70 straipsnio 4c dalyje numatyta nukrypti leidžianti nuostata, pagal kurią leidžiama padidinti to paties straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nustatytas Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai įnašo viršutines ribas iki 95 % reikalavimus atitinkančių viešųjų išlaidų regionuose, atitinkančiuose reikalavimus pagal konvergencijos tikslą, taip pat atokiausiuose regionuose ir mažosiose Egėjo jūros salose, ir iki 85 % reikalavimus atitinkančių viešųjų išlaidų kituose regionuose. Dabar ta nukrypti leidžianti nuostata taikoma tik mokėjimo agentūrų iki 2013 m. gruodžio 31 d. patirtoms išlaidoms.

- **Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis ir tikslais**

Pasiūlymas dera su kitais pasiūlymais ir iniciatyvomis, Komisijos priimtais reaguojant į finansų krizę.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Su išorės suinteresuotosiomis šalimis nebuvo konsultuojamasi.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio analizė.**

Finansinę paramą gaunančios valstybės narės turi galimybę teikti Komisijai prašymą pakeisti savo 2007–2013 m. kaimo plėtros programą ir pasinaudoti nukrypti leidžiančia nuostata taikyti didesnes negu įprasta bendro finansavimo normas. Dabar tą nukrypti leidžiančią nuostatą taiko Graikija, Airija ir Portugalija, tačiau ne visais atvejais maksimaliai. Kadangi bendra to laikotarpio finansinių išmokų iš EŽŪFKP suma valstybėms narėms ir susijusioms programoms nepasikeis, nustačius didesnę ES bendro finansavimo normą iš esmės sumažėtų bendra viešojo įnašo suma, programavimo laikotarpiu skiriama kaimo plėtros programoms. Dabar finansinę paramą gaunančios valstybės narės turi galimybę padidinti EŽŪFKP įnašo normą įgyvendinamoms 2007–2013 m. kaimo plėtros programoms tik išlaidoms, patirtoms iki 2013 m. gruodžio 31 d. (laikotarpiu, kurį valstybė narė gauna finansinę paramą), todėl šia galimybe negalima pasinaudoti iki išlaidų atitikties reikalavimams galutinės datos, kuri yra 2015 m. gruodžio 31 d.

Išlaidoms, patirtoms pagal naująjį 2014–2020 m. programavimo laikotarpį, pagal Reglamento (ES) Nr. .../... [Bendrųjų nuostatų reglamentas] 22 straipsnį EŽŪFKP įnašas gali būti padidintas, prie bendro finansavimo normos, taikomos kiekvienai priemonei pagal EŽŪFKP, pridedant 10 procentinių punktų. Pagal šią naują sistemą, kuri sudarys vienodas galimybes normą padidinti visoms priemonėms, kai kuriais atvejais EŽŪFKP įnašo normos pokyčiai bus didesni, o kai kuriais – mažesni negu pagal dabartinę sistemą, numatytą Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 70 straipsnio 4c dalyje.

Jeigu Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 70 straipsnio 4c dalyje numatyta galimybė taikyti didesnes negu įprastinė EŽŪFKP įnašo normas vykdant dabartines kaimo plėtros programas yra apribota iki 2013 m. pabaigos ir teikiama tik laikotarpiu, kurį valstybė narė gauna finansinę paramą, kyla pavojus, kad atitinkamos kaimo plėtros programos negalės maksimaliai ir optimaliai pasinaudoti EŽŪFKP finansavimu, kol atsiras galimybė padidinti įnašą pagal naujas programas.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

- **Siūlomų priemonių santrauka**

Siūloma iš dalies pakeisti Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 70 straipsnio 4c dalį, kad finansinę paramą gaunančios valstybės narės galėtų pasinaudoti 10 procentinių punktų padidiniu tik dar neįvykdytiems 2007–2013 metų programavimo laikotarpio biudžeto įsipareigojimams iki išlaidų atitikimo reikalavimams laikotarpio pabaigos ir jį deklaruoti savo galutinio likučio prašymuose net jei finansinė parama daugiau neteikiama.

- **Teisinis pagrindas**

SESV sutarties 42 ir 43 straipsniai.

- **Subsidiarumo principas**

Pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą, nes juo siekiama didesnę paramą iš EŽŪFKP teikti tam tikroms valstybėms narėms, kurios patiria didelių sunkumų, visų pirma, kurios turi ekonominio augimo bei finansinio stabilumo problemų ir kurių deficito ir skolos būklė blogėja, o tai iš dalies lemia ir tarptautinė ekonominė bei finansinė aplinka. Esant tokioms aplinkybėms, būtina Sąjungos lygiu nustatyti

laikiną mechanizmą, kuris leistų nukrypti nuo įprastų EŽŪFKP bendro finansavimo normų.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą.

Didesnių bendro finansavimo normų taikymo pratęsimas proporcingas užsitęsusiai ekonomikos krizei ir kitoms pastangoms, kurių imtasi siekiant padėti šioms valstybėms narėms.

- **Pasirinkta priemonė**

Siūloma priemonė – esamo reglamento dalinis pakeitimas.

Komisija išnagrinėjo teisinėje sistemoje numatytas veikimo galimybes ir mano, kad įvertinus ligšiolinę patirtį būtina siūlyti pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas įsipareigojimų asignavimams poveikio neturi, nes jame nenumatyti jokie pakeitimai, susiję su didžiausiomis EŽŪFKP paramos sumomis, numatytomis veiksmų programose 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu.

Tačiau mokėjimų asignavimų poreikį 2014 m. biudžete gali prireikti padidinti 90 mln. EUR, jei valstybės narės toliau taikytų didesnes bendro finansavimo normas.

Atsižvelgdama į valstybių narių prašymus pasinaudoti šia priemone ir į pokyčius, susijusius su tarpinių mokėjimų paraiškų teikimu, Komisija peržiūrės padėtį ir prireikus apsvarstys, ar reikia taikyti atitinkamas priemones.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 42 ir 43 straipsnius,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) beprecedentė pasaulinė finansų krizė ir ekonomikos nuosmukis gerokai pakenkė ekonomikos augimui bei finansiniam stabilumui ir labai pablogino kai kurių valstybių narių finansinę ir ekonominę padėtį. Tam tikros valstybės narės patiria didelių sunkumų arba joms tokie sunkumai gresia (visų pirma jų ekonomikos augimo ir finansinio stabilumo užtikrinimo problemos ir jų deficito ir skolos rodiklių pablogėjimas); tai iš dalies lemia ir tarptautinės ekonominės bei finansinės sąlygos;
- (2) nors neigiamiems krizės padariniams sušvelninti jau imtasi svarbių priemonių, įskaitant teisės aktų sistemos pakeitimus, finansų krizės poveikis vis dar yra plačiai juntamas ir nacionaliniams finansiniams ištekliams tenkanti našta vis didėja;
- (3) atsižvelgiant į kai kurių valstybių narių vis dar patiriamus didelius finansinio stabilumo sunkumus ir siekiant sumažinti pereinant nuo dabartinio programavimo laikotarpio prie naujo programavimo laikotarpio dėl to juntamą neigiamą poveikį, sudarius sąlygas maksimaliai pasinaudoti turimomis EŽŪFKP lėšomis, Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005³ 70 straipsnio 4c dalyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos taikymas turėtų būti pratęstas iki 2007–2013 m. programavimo laikotarpio išlaidų atitikties reikalavimams galutinės datos, kuri yra 2015 m. gruodžio 31 d.;
- (4) galimybė padidinti tarpinius mokėjimus ir galutinio likučio mokėjimus viršijant įprastą bendro finansavimo normą neturėtų būti teikiama tik laikotarpiu, kurį valstybė narė gauna finansinę paramą pagal Reglamentą (ES) Nr. 407/2010, Reglamentą (EB) Nr. 332/2002 arba Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartį, nes valstybė narė toliau patiria didelių sunkumų, siekdama užtikrinti bendrą finansavimą iš nacionalinio biudžeto net ir suteikus finansinę paramą;

¹ OL C , , p. .

² OL C , , p. .

³ OL L 277, 2005 10 21, p. 1.

- (5) atsižvelgiant į 2013 m. vasario 7–8 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas ir kaip numatyta [BNR] 22 straipsnyje, 10 procentinių punktų padidinta bendro finansavimo norma bus taikoma 2014–2020 m. programavimo laikotarpiui iki 2016 m. birželio 30 d., kai padidinimo galimybė bus persvarstyta. Kadangi 2007–2013 m. ir 2014–2020 m. programavimo laikotarpiai iš dalies sutampa, būtina užtikrinti, kad abiem laikotarpiais finansinę paramą gaunančios valstybės narės būtų vertinamos suderintai ir vienodai. Todėl finansinę paramą gaunančios valstybės narės turėtų turėti galimybę pasinaudoti bendro finansavimo normos padidiniu iki išlaidų atitikimo reikalavimams laikotarpio pabaigos ir jį deklaruoti savo galutinio likučio prašymuose net jei finansinė parama daugiau neteikiama;
- (6) atsižvelgiant į tai, kad 70 straipsnio 4c dalyje nustatytas terminas sutampa su programavimo laikotarpio ir atitinkamų programavimo ir procedūrinių reikalavimų pabaiga, todėl tikslinga, kad šis reglamentas įsigaliotų tą pačią dieną, kai jis bus paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
- (7) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,
- PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 70 straipsnio 4c dalis iš dalies keičiama taip:

- (a) pirmosios pastraipos įžanginė dalis pakeičiama taip:
- „Nukrypstant nuo viršutinių ribų, nustatytų 3, 4 ir 5 dalyse, EŽŪFKP įnašas gali būti padidintas iki 95 % reikalavimus atitinkančių viešųjų išlaidų regionuose, atitinkančiuose reikalavimus pagal konvergencijos tikslą, taip pat atokiausiuose regionuose ir mažosiose Egėjo jūros salose, ir iki 85 % reikalavimus atitinkančių viešųjų išlaidų kituose regionuose. Šios normos taikomos reikalavimus atitinkančioms išlaidoms, kurios iš naujo nurodytos kiekvienoje patvirtintoje išlaidų deklaracijoje, jei nuo [OPOCE prašoma įrašyti šio reglamento įsigaliojimo datą] valstybė narė atitinka vieną iš šių sąlygų: „
- (b) antroji pastraipa pakeičiama taip:
- „Valstybė narė, norinti pasinaudoti pirmoje pastraipoje nustatyta nukrypti leidžiančia nuostata, Komisijai pateikia prašymą atitinkamai pakeisti jos kaimo plėtros programą. Nukrypti leidžianti nuostata galioja nuo tada, kai Komisija patvirtina programos pakeitimą.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

FINANSINĖ PAŽYMA		AGRI/11/2013/1278200	
		6.20.2013.6	
		DATA: 17.05.2013	
1. BIUDŽETO IŠLAIDŲ KATEGORIJA			
05 04 Kaimo plėtra			
2. ANTRAŠTĖ			
Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai			
3. TEISINIS PAGRINDAS			
Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnio 2 dalis			
4. TIKSLAI			
Šiuo reglamentu iki 2015 m. pabaigos pratęsiamas nukrypti leidžiančios nuostatos padidinti EŽŪFKP įnašo normą iki 95 % regionuose, atitinkančiuose reikalavimus pagal konvergencijos tikslą, taip pat atokiausiuose regionuose ir mažosiose Egėjo jūros salose, ir iki 85 % kituose regionuose, taikymas.			
5. FINANSINIS POVEIKIS	12 MĖNESIŲ LAIKOTARPIS	EINAMIEJI FINANSINIAI METAI	ATEINANTYS FINANSINIAI METAI
	(mln. EUR)	2013 (mln. EUR)	2014 (mln. EUR)
5.0 IŠLAIDOS			IA -
- ES BIUDŽETO (GRAŽINAMOSIOS IŠMOKOS IR (ARBA) INTERVENCIJOS)			MA + 90
- NACIONALINĖS INSTITUCIJOS			
- KITA			
5.1 ĮPLAUKOS			
- ES NUOSAVI IŠTEKLIAI (MOKESČIAI IR (ARBA) MUITAI)			
- NACIONALINĖS			
	2015	2016	2017
5.0.1 NUMATOMOS IŠLAIDOS			MA: - 90
5.1.1 NUMATOMOS ĮPLAUKOS			
5.2 APSKAIČIAVIMO METODAS -			
6.0 AR PROJEKTAS GALI BŪTI FINANSUOJAMAS IŠ ASIGNAVIMŲ, ĮRAŠYTŲ Į ATITINKAMĄ EINAMOJO BIUDŽETO SKYRIŲ?			netaikoma
6.1 AR PROJEKTAS GALI BŪTI FINANSUOJAMAS PERVEDANT LĖŠAS IŠ VIENO EINAMOJO BIUDŽETO SKYRIAUS Į KITĄ?			netaikoma
6.2 AR REIKĖS PAPILDOMO BIUDŽETO?			NE
6.3 AR ASIGNAVIMUS REIKĖS ĮTRAUKTI Į BŪSIMUS BIUDŽETUS?			NE
PASTABOS			
Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 pakeitimas neturės jokio finansinio poveikio įsipareigojimų asignavimams, nes bendras kaimo plėtrai skiriamas paketas ir jo metinis paskirstymas lieka nepakitę.			
Mokėjimų atveju, pratęsus nukrypti leidžiančios nuostatos padidinti bendro finansavimo normos taikymą, atitinkamos valstybės narės galėtų gauti didesnes išmokas. Pasiūlymas neturės jokio poveikio 2013 m. Remiantis			

naujausiomis turimomis valstybių narių pateiktomis mokėjimų prognozėmis, 2014 m. papildomi mokėjimo poreikiai gali sudaryti 90 mln. EUR (palyginti su padėtimi, kai padidintos normos taikymas baigtųsi 2013 m. pabaigoje). Ši suma bus kompensuota užbaigus programas, greičiausiai 2017 m.

Atsižvelgdama į valstybių narių prašymus pasinaudoti šia priemone ir į pokyčius, susijusius su tarpinių mokėjimų paraiškų teikimu, Komisija peržiūrės padėtį ir prireikus apsvarstys, ar reikia taikyti atitinkamas priemones.